

Vážené dámy, vážení pánové,

dostalo se mi cti i radosti pronést laudatio na pana Čestmíra Klose, který se stal prvním laureátem Ceny Ivana Dejmala.

Dovolte malou vzpomínku: S panem Klosem jsem přišla do kontaktu poprvé na přelomu let 1989-90, kdy u nás doma zazvonil telefon, a já v rozpacích volala na manžela, že ho volá Klaus. V rozpacích proto, že již tehdy bylo jasné, že pánové Dejmala a Klaus mají tak rozdílné vidění světa, že v podstatě neexistuje téma, o němž by mohli společně diskutovat, neřkuli se na něčem dohodnout. Svět se naštěstí vzápětí vrátil do řádu věcí – Ivana nevolal Václav Klaus, ale Čestmír Klos, a já jen doufám, že Čestmír mi tento nešikovný přeslech dodatečně odpustí.

Čestmír Klos totiž v celé své kariéře ekologického novináře narušuje představu mocných tohoto světa, že jsou vyvolenými inženýry vesmíru, který mohou upravit podle svých představ. Pro ty ostatní mají jedinou instrukci: **Nemluv, neptej se a nepřekázej, aby ti bylo dobře na zemi.**

Čestmír se ale neustále ptá, mluví, komentuje, informuje a vysvětluje tak, aby všichni pochopili, že žádný velký projekt není zadarmo, ba že někdy platíme cenou nejvyšší – vlastním prostředím a v důsledku toho životem svým i životem těch, kdo s námi tuto planetu obývají a sdílejí, ale svůj protest vyjádřit nemohou. Zkrátka Čestmír svými otázkami neustále překáží.

Překážel za normalizace už jako hudební redaktor časopisu Melodie, kde musel skončit, a tak odešel do Krkonoš a přijal místo v časopisu Krkonoše, kde se převtělil v ekologického novináře.

A v Krkonoších se mu povedl husarský kousek: podílel se na zastavení výstavby megalomanského projektu lanovky na Sněžku v době, kdy totalita ještě držela svou moc pevně v rukou. Pokud vím, považuje to Čestmír dodnes za svůj největší publicistický úspěch.

Já osobně si u něho cením zejména jeho trpělivé práce, s níž informuje širokou veřejnost o nejrůznějších ekologických tématech současnosti a i naprostým laikům je schopen vysvětlit, co jsou to emisní povolenky, ekologické limity těžby hnědého uhlí, co znamená likvidace starých ekologických zátěží, kde se skrývá čertovo kopyto úžasných industriálních či politických záměrů, jaký je význam rozmanitých biotopů přírody a jak snadno jsou narušitelné nejen vyhubením některých druhů, ale třeba i vnesením živočišných a rostlinných vetřelců do naší přírody, a spoustu dalších a dalších námětů, jejichž výčet bych mohla ještě dlouho podávat.

Čestmír Klos psal od devadesátých let pro Lidové noviny, spoluzakládal Týden a je již skoro deset let redaktorem Euro. Od devadesátých let vede v Českém rozhlasu 6 ekologický magazín Zeměžluč, který je do značné míry unikátní v rámci Českého rozhlasu, ale troufám si říci, že i obecně v rámci rozhlasových pořadů velkých světových rádií – je to pořad, který Čestmír každý týden naplňuje širokým spektrem domácích a zahraničních problémů, událostí a novinek z oblasti životního prostředí.

Ačkoli užitečnost takového činění bije do očí, Čestmír Klos dodnes mnoha lidem překáží – v roce 2005 si dovolil informovat o obecně známém názoru Václava Klause na neziskové organizace, který pan prezident prezentoval na summitu Rady Evropy ve Varšavě. Čestmír si za svůj článek vysloužil prudký útok šéfa Politického odboru Kanceláře prezidenta republiky, který je dodnes na webových stránkách Václava Klause vyvěšen.

Své laudatio bych chtěla zakončit přáním, aby Čestmír Klos i nadále stál v cestě všem, kdo by obraz světa nejraději podávali jen prostřednictvím svých tiskových kanceláří. A za to ho chvalme velkou chválou.

Kateřina Dejmalová

Velichovky, 17. 10. 2009